

er noget saa selvfølgeligt, at det ad den ene eller den anden Vej maa fremskaffes. Men jeg skal pege paa, at der er selvfølgelig ingen anden Vej at komme ud af dette Uføre paa end atter at søge efter det, som ethvert Kulturfolk maa søge efter, naar det skal kunne betrygge sin Eksistens, nemlig andre Folk, der har Brug for det, andre Folk, der er tilbageblevne, andre Folk, der er kapitalfattige, og i hvis Lande Kulturfolket er i Stand til at anvende sin Kapital og sin Intelligens. Ud af det hele Forhold skyder da de Spørgsmaal sig frem, som vi ganske umuligt kan vise fra os i den kommende Tid. Vi kan f. Eks. ikke i den kommende Tid vise Udvanderspørgsmaalet fra os — det er ganske umuligt, og enhver, der kender noget til disse Forhold, har noget at gøre med dem og søges i Anledning af disse Forhold, vil vide, at det er allerede begyndt. Ogsaa naar vi nu skal have en stærk Udvandring, kan vi vende den til vor Fordel ved egnede Midler. Og vi kan og maa jo ogsaa gaa ned i vor Levefod. Det ene med det andet afløser ganske vist ikke det kroniske Problem, men det giver os det, som det i Øjeblikket gælder om at faa: Respit — vi vinder Tid derigennem, og denne Tid maa vi saa benytte til at se os om med vore Anlæg, vor Kapital, vor produktive Kraft ude i saadanne Lande, der i Fremtiden vil komme til at spille ganske den samme Rolle for højere kultiverede Lande, som Amerika har gjort det i sin Tid, Lande, der efterhaanden fyldes ud, Lande, som maa give sig af med Jordbrug, og som ikke har Tid og heller ikke endnu har Evne til industrielle Anlæg, som derfor maa forsynes andetsteds fra. Og i dette Kapløb, som det naturligvis bliver, med andre Nationer har vi en stor Fordel deri, at vi er et lille Land, som for det første skal bruge saa lidt af den store Verdens Omsætning for at kunne leve og leve godt og dernæst kan arbejde uden at vække Opsigt, og til syvende og sidst er vi ogsaa mere velsete, hvor vi kommer hen, ud fra politiske Synspunkter, fordi vi aldrig rummer nogen Fare for de andre Lande.

Jeg spørger: Er disse Linier, som jeg her antyder, andre Linier end de, som Østasiatisk Kompagni er gaaet, er det andre Linier end de, ad hvilke man er gaaet fra samtlige Lande i Europa, som er gaaet op og er blevet til noget? Det er de Linier, vi maa frem paa, dersom vi

vil gøre Statsministerens Ord til vore og ikke give os Skæbnen i Vold og lægge Hænderne i Skødet.

Første Næstformand (K. M. Klausen):
Jeg skal her afbryde Forhandlingen.

Ved Skrivelse af Dags Dato meddeler Landstingets Formand, at Landstinget har valgt følgende Medlemmer:

C. C. Andersen, Bunch, Marie Christensen, Chr. Hansen, I. A. Hansen, Ole Hansen, Harald Jensen, Johannes Jensen, Marie Lassen, Lewinsky, Jørgen Møller, Martin Olsen, Piper, Sørensen-Egaa og Trier

til at indtræde i Fællesudvalget i Henhold til Grundlovens § 45.

Det næste Møde afholdes i Morgen, Lørdag den 23. Oktober, Kl. 10 med følgende Dagsorden:

Fortsættelse af første Behandling af:

Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1921 til 31. Marts 1922.

Mødet hævet Kl. 4¹⁵.

13de Møde.

Lørdag den 23. Oktober Kl. 10.

Formanden: Ved Skrivelser af Gaars Dato meddeler Ministeren for offentlige Arbejder, at han samme Dag i Landstinget har fremsat:

Forslag til Lov om Foranstaltninger mod Brandfare ved Jernbanedrift og

Forslag til Lov om Erstatningsansvar for Skade ved Jernbanedrift.